
Andrea Koblasová o konferenci EuroGuidance a o kariérovém poradenství v ČR i mimo ni

Na konci května se na Slovensku konala konference pořádána tamním centrem evropské agentury EuroGuidance , na kterou byla také pozvána Andrea Koblasová, účastnice programu CŽV – Kariérové poradenství na FHS UK. Zeptali jsme se jí nejen na zážitky a nejpodstatnější body proběhlé konference, ale i na fungování kariérového poradenství v Česku a jiných zemích, a co je podle ní nejpřínosnější na programu celoživotního vzdělávání na naší fakultě.

Andrea Koblasová, foto: Ondřej Trojan

Na konferenci jste byla pozvána díky Národní ceně kariérového poradenství, kterou program celoživotního vzdělávání Kariérové poradenství na FHS loni získal. Reprezentovala jste pouze ten náš?

Prezentovala jsem českou pobočku EuroGuidance, Asociaci výchovných poradců České republiky , a zároveň jsem se zúčastnila akce jako účastnice programu Kariérové poradenství na Fakultě humanitních studií UK . Byla to moje první konference k tomuto tématu na Slovensku, ale zkušenosti s konferencemi obecně už mám, pořádáme podobné právě s Asociací výchovných poradců ČR. O Národní ceně kariérového poradenství, kterou program CŽV – Kariérové poradenství dostal loni, se ví poměrně málo. Je dobře, že se jí fakulta chlubí, protože to zvyšuje jak hodnotu samotné ceny, tak i našeho programu. Přála bych si, aby se moji spolužáci a následovníci také stali držiteli této ceny se svými budoucími projekty.

Jak konference probíhala?

Spojili jsme českou a slovenskou pobočku EuroGuidance do jednoho týmu a nejprve jsme navštívili školy a instituce, které Národní ceny kariérového poradenství obdržely v minulých letech. Samotná konference byla jednodenní a stala se vyvrcholením našeho pobytu. Její součástí byly odpolední workshopy, závěrečné prezentace všech zúčastněných institucí a také večírek. Akce se účastnili i jednotliví partneři, školy a další vzdělávací instituce, úřady, představitelé Evropské komise a naši kolegové z Polska, Maďarska a Francie.

Umožnila konference porovnat současný kontext práce kariérového poradce nebo poradkyně na Slovensku a v Česku?

Ano, a nejdůležitějším zjištěním pro mě bylo, že legislativně je Slovensko mnohem dál než my: už v roce 2016 bylo na Slovensku kariérové poradenství definováno ve školském zákoně, rovněž i samotná pozice kariérového poradce, náplň jeho práce, pracovní zařazení a standardy kvality. Řeší tam kariérové poradenství na úrovni zákonů dlouhodobě, zatímco v Česku se kariérové poradenství neřeší legislativně doteď skoro vůbec. Dále mě inspirovaly příspěvky kolegů, kteří mluvili za Univerzitu Mateja Bela v Banské Bystrici, konkrétně příspěvek Jany Štefánikové, referentky jejich kariérového centra. Měla jsem s ní možnost hovořit osobně i o tom, jakým způsobem pracují s vysokoškolskými studenty. Taktéž byli přítomní zástupci škol z tamních vyloučených lokalit a informovali nás o otázkách, jež mě velmi nepříjemně překvapily, a to sice o problému rasismu a nízké gramotnosti dětí v určitých lokalitách. Díky konferenci jsme také pochopili, jak moc je důležité „síťování“. V Banskobystrickém kraji se pracuje komunitním způsobem, tedy komunitní kluby kariérových poradců jsou aktivní a jejich aktivity vznikají „zespoda“, bez nutnosti legislativního řízení.

Mohlo by být Slovensko a jeho legislativní zakotvení oboru příkladem pro Česko?

Určitě, nejdůležitějším aspektem je, že podle slovenské legislativy a školských zákonů ředitel školy může vytvořit pozice školních poradců, kteří vykonávají činnosti výchovného poradce, kariérového poradce nebo školního koordinátora ve výchově a vzdělávání. Oproti tomu současná česká legislativa definuje výchovného poradce ve školách jako osobu, do jejichž kompetencí patří výchovné, pedagogické i kariérové poradenství, což není úplně šťastné, protože může docházet ke kumulaci funkcí.

Jak konkrétně se využívá kariérové poradenství v praxi na Slovensku?

Byli jsme na úřadě práce ve Zvoleně, kde nám ukazovali praktické projekty se studenty: co v rámci kariérového poradenství nabízejí, jakým způsobem to dělají a jak vyhodnocují svou činnost. Dalším skvělým příkladem jsou Space centra, z nichž jsme měli možnost navštívit jedno v Banské Bystrici. Funguje na principu nízkoprahového komunitního centra, ale je speciálně zaměřené na studující vysokých a středních škol. Poskytují kariérové, psychologické nebo základní sociální poradenství. Nejedná se o komunitní centrum, jak je známe u nás, ale je opravdu specializované na pomoc při řešení náročných situací studujících a při výběru práce. Mají velkou nabídku pracovních příležitostí, viděla jsem nástěnky, kde byly různé brigády, možnosti doučování, výjezdy a další i mezinárodní projekty.

Zmínila jste, že konference se účastnili i další kolegové ze zahraničí. Které vystoupení vám přišlo nepřínosnější?

Přínosné byly rozhodně příspěvky kolegů z Francie, kde je kariérové poradenství konstituované statutárně. Po celé zemi mají sjednocenou strukturu více než šedesáti poboček a zastřešují zhruba stovku poradců. Poskytují služby pro občany Francie zadarmo, a to jak pro lidi již zaměstnané, tak i žadatele o práci. Přístup ke klientovi je zcela individuální. Jednotlivé pobočky mohou být na magistrátu, obecním úřadě nebo třeba i ve škole. To znamená, že služba je nejen skutečně dostupná, ale i komplexní se sjednocenou metodikou. Ročně tímto poradenstvím projde více než 15 tisíc lidí, přičemž tyto výsledky zrcadlí čitelné nastavení a dostupnost služby. Součástí programu konference byl i workshop kolegů z průmyslové školy z Polska, kteří mají zase jiný přístup k poradenství a konkrétně se věnují technickým oborům. V jejich prostředí kariérové poradenství hraje klíčovou roli už ve výběrovém řízení na školách, nejen na konci studia.

Andrea Koblasová v rozhovoru s Oliverem Beřkem, foto: Ondřej Trojan

Je vidět, že se v tématu velmi dobře orientujete. Proč jste se rozhodla pro účast v programu Fakulty humanitních studií?

Pracuji jako výchovná poradkyně. U Pražského inovačního institutu jsem absolvovala půlroční vzdělávací kurz, který se týkal kariérového poradenství na školách. Tam jsem zjistila, že je tento obor velice rozsáhlý a chtěla jsem vědět víc, získat i oficiální vzdělání. Právě tak jsem našla nabídku FHS a program CŽV – Kariérové poradenství, neváhala se přihlásit a ukázalo se, že je to přesně to, co jsem hledala, ba ještě mnohem víc.

Co pro vás bylo největší motivací zapojit se do programu?

V první řadě „domovská půda“ Univerzity Karlovy, na které jsem před lety studovala. Zaujala mě Fakulta humanitních studií a po bližším seznámení se s oborem jsem usoudila, že se jedná o skutečně dobře připravený kurz a také přesně to, co potřebuji. V druhé řadě to byla doba trvání studia. Existují i kratší kurzy, které také končí složením profesní zkoušky, ale v tomto případě je více času a přípravy žádoucí. Během kurzu člověk profesně i osobnostně zraje a má celé dva roky na to, aby téma vstřebal. Tato doba je za mě optimální pro to, aby v člověku problematika, sdílené zkušenosti a získané dovednosti skutečně rezonovaly.

Popsala byste vlastní zkušenost s programem? Jak kurz probíhá?

Je koncipován tak, že první rok je zaměřen na osobnostní rozvoj každého zúčastněného. Jedná se o sebezkušenostní roční cestu, během které člověk zkoumá svoje kompetence, svoje dobré vlastnosti i to, na čem může ještě zapracovat. Všechno se odehrává ve velmi přátelském a bezpečném prostředí, což je pro kurz, řekla bych, klíčové. Některé situace jsou emočně náročné, neboť člověk musí pracovat sám se sebou, a proto je podstatné, aby se ve skupině cítil dobře. V běhu, jehož se účastním, vznikl díky lektorům a pořadatelům pevný tým, který přispívá nejen ke kvalitě vzdělávání, ale i ke vzniku několika spoluprací. Vytvořila se celá síť, ve které si vzájemně předáváme informace, zveme se na další akce a komunikujeme i mimo studijní prostředí, díky čemuž se rodí další projekty.

Mohla byste uvést nějaký konkrétní příklad?

Například s jednou kolegyní Lucií Václavkovou spoluorganizujeme [Klub kariérových poradců](#), do kterého zveme různé hosty s přednáškami a workshopy. Klub je rozvíjející se platformou pro komunikaci poradců, kterou zaštiťuje EuroGuidance, a je otevřený pro všechny kariérové poradce. Je potřeba budovat komunitu, ve které se člověk dokáže dostat k informacím mimo jeho profesní zaměření. Posledního setkání se tak například zúčastnili kolegové z vysokoškolského prostředí, studenti z České zemědělské univerzity v Praze a také studentky prvního a druhého ročníku našeho programu celoživotního vzdělávání.

Liší se druhý rok programu od prvního?

Druhý rok je praktičtější, účastníci mají díky výjezdům možnost vyzkoušet si skutečnou práci kariérového poradce v praxi. Účastní se toho lidé různých profesí a věku, přicházejí z různých prostředí s odlišnými zkušenostmi, které si také vzájemně předáváme, a opravdu to není jenom fráze. I na přestávkách na kávu se skutečně intenzivně pracuje, diskutuje a konzultuje.

A jaké jsou vaše vyhlídky do budoucna?

Co se týče mých osobních vyhlídek, ráda bych se věnovala legislativním změnám přes Asociaci výchovných poradců a rozvoji komunitního života kariérových poradců a jejich vzdělávání. Zajímá mě taky týmová práce se žáky základních a středních škol, v této oblasti bych ráda působila metodicky. Co se týče programu kariérového poradenství, rýsuje se spolupráce s Fakultou humanitních studií spočívající v poskytování kariérového poradenství pro studující FHS, kde bychom mohli uplatnit své zkušenosti a získané dovednosti rovnou v praxi.

Oliver Beřko